

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

թիւ 5.

ՊԱՆՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏԻԱՐԲԱՐԱՆԻ

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԳՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

ՆԻՍ ՀԻՆԳԵՐՈՐԳ

ԶԿՆԻ ՄԱՄՆԱԿԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՍԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1870

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ե. ՄԻԻՀԷՆՏԻՍԵԱՆ

— 1870 —

Ը Ն Դ Հ Ա Ն Ո Ւ Ր Ժ Ո Ղ Ո Վ

ԱՏԵԱՆ 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1870 .

ՆԱԽԱԳԱՀ . — ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԲ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ . — Գ . ՕՏԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՅ

- 1° Շարունակութիւն Ստայ եւ Աղթամարայ Կաթողիկոսութեանց խնդրոյն .
- 2° Գիտողութիւնք Երեսփոխանաց գործադիր Յանձնաժողովոյ տեղեկագրին թերութիւնը լրացնելու համար .
- 3° Ընթերցումն եւ հաստատութիւն ատենական կանոնաց .
- 4° Ժողովրդեան կողմանէ ներկայացված հանրագիրներ .
- 5° Վերաքննութիւն Ազգային Սահմանադրութեան .

Ատենը բացվեցաւ ժամը 6 ին ի ներկայութեան 60 երեսփոխանաց , եւ հետզհետէ եկող երեսփոխաններով ներկայութեան թիւը 71 ի հասաւ :

Նախընթաց նիստին ատենագրութիւնը տրւած պաղարութեամբ ի լոյս ընծայելու եւ երեսփոխանաց զրկելու որոշում եղած ըլլալով ընթերցում չ'եղաւ :

Ատենապետ Էֆէնտին քանի մը երեսփոխանաց նամակներ կարդաց , որոնք անձնական տրակարութեան եւ բանաւոր զբաղմանց պատճառաւ այսօր բացակայ գտիւնին կը յայտնէին : Ասոնց մէջէն Գեր . Տ . Յ . Եպիսկոպոս Կապուտիկեան իր նամակին մէջ գիտօղութիւն ըրած էր նախորդ նիստին Ստայ եւ Աղթամարայ վիճակայնոց համար իր ըրած յայտարարութեանը վրայ , որու գէժ երեսփոխաններէն ոմանք եւ մէկ քանի օրագիրք բողոքած էին , այս մասին քանի մը բացատրութիւններ տալով այն յայտարարութիւնը յետս կոչած էր : Յետոյ Ատենապետ Էֆէնտին երկու նամակ ալ կարդաց , որով երկու երեսփոխան կը հրաժարէին իրենց պաշտօնէն , որք են , Եղուպեան Եղուպ եւ Քաջախեան Առաքել Էֆէնտիները :

Երկուք ալ արդէն նախորդ նիստին հրաժար

ական զրկած եւ ընդունված ըլլալով որք էին , Քախամանեան Յարութիւն եւ Քէմհանեան Արդիք Էֆէնտիները ժողովը որոշեց որ յիշեալ չորս հրաժարողաց տեղ նոր երեսփոխաններ ընտրվին՝ զանոնք ընտրող թաղերուն կողմէն :

Այս որոշումէն ետքը կաթողիկոսութեանց խնդրոյն վրայ նախորդ նիստէն մնացած խօսից կարգը շարունակեցաւ :

Տ . ՆԵՐՍԷՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ — Մէկ քանի նիստերէ ի վեր տեղի ունեցած վիճաբանութիւնները խնդրոյն լուծման եղանակին վրայ բաւական լոյս տուին : Այսպէս քանի մը տարի յառաջ ալ , այսինքն 1863 ին վերջերը , կրք կաթողիկոսական երեք աթոռները միանգամայն թափուր մնացած էին , երեսփոխանական պատկառելի ժողովը Յանձնաժողով մը կազմելով ուղեց լոյս առնուլ պարագաներուն վրայ եւ գոհացուցիչ կարգադրութիւն մ'ընելու Սոյն Յանձնաժողովին , որոյ անդամոց մէջ Էջմիածնէն ձեռնադրեալ Եպիսկոպոսներ եւ վարդապետներ կային , նուաստս ալ իրրեւ Սոյն Եպիսկոպոս պաաիւ ունեցայ Ատենադպիր ըլլալու : Յանձնաժողովը Էջմիածնայ սրբազան Կաթողիկոսին ընդհանրական յատկութիւնը ճանաչելու եւ պահելու մտադիր , ուղեց երեք Աթոռոց

քրէի գրովին հետզհետէ :

Կորոշով որ յառաջիկայ ուրբաթ օր (սեպ. 25) նորէն ընդ . ժողովը գումարովի :

Ատենը գոցվելու միջոցին Արքայան նախագահը կ'առաջարկէ Ազգ. տուրքի խնդիրն իբրև ամենէն աւելի ստիպողական խնդրոց կարգին մէջ նախագաս դնել :

Ատենապետ էֆէնտին կը պատասխանէ թէ այդ խնդիրը դեռ եկած չ'է զիւանին որ խնդրոց կարգն անցնի : Քաղ. ժողովը իբր գործադիր մարմին կը պարտի ծրագիր մը ներկայացընել այդ խնդրոցն վրայ . առանց այս ծրագրին խնդիրը չը կրնար ներկայանալ ընդհ. ժողովին :

ԵՌՆՈՒՅԵԱՆ ԷՖ . — (Իբրև Ատենապետ Քաղ. ժողովոյ) Քաղ. ժողովը իր համարատուութիւնը պիտի ներկայացնէ ի մտոյ ընդհանուր ժողովին , որուն կարգը եկած ատենը՝ ազգային տրոց խնդիրն ալ պիտի ներկայանայ : Քաղ. ժողովը արդէն այս տարուան համար տրոց բաշ-

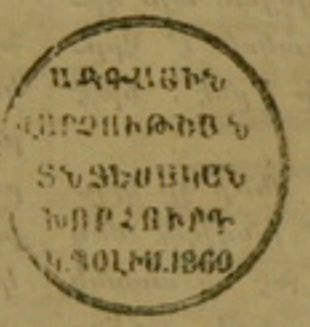
խումն որոշած եւ հաւաքմանը ձեռնարկած է :

ՌՈՒՍԻՆԵԱՆ ԷՖ . — Ո՛ր , ալ գործը լմբնցեր է , ինչ հարկ կայ ընդհ. ժողովին բերելու :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Արքայան Պատրիարքին առաջարկութեանն ու Քաղ. ժողովոյ տուած տեղեկութեանը մէջ անհամաձայնութիւն մը կը նշմարեմ , պէտք է նախ իրենք համաձայնին եւ ապա խնդիրն ընդհ. ժողովին ներկայանայ : Իսկ զալ նիստին խնդրոց կարգն է՝ եթէ ժողովը ալ ընդունի , 1 . Սոյ խնդրոցն վրայ քրէարկութիւն , 2 . վերաքննութիւն սահմանադրութեան , 3 . ժողովրդեան հանրագիրները , 4 . ատենական կանոնք :

ժողովը կը հաւանի :
Ատենը գոցվեցաւ ժամ 10 1/2 ին :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ	ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ
Գ. ՕՏԵԱՆ	ՌՈՒՍԻՆԵԱՆ

5-1119 P 2 344

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԼ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Այս գիրքը պատկանում է Հայաստանի Հանրապետության Գրադարանի կենտրոնական գրադարանին և պահպանվում է Հայաստանի Հանրապետության Գրադարանի կենտրոնական գրադարանում

ԳԻՆ 2 ՂՐՈՒՇ

ՍԵՓՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՆՏՈՒԿԻՆ

Կը ծախի ի Գիւանատան Պատրիարքարանի ի Ղալաթիա ,
և Կը գտի ամեն գրավաճառաց քով և Եկեղեցեաց բանկալնէրը :